

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Petronio Bononie[n]si episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

VITA S. PETRONII, BONONIENSIS
EPISCOPI, EX PROBATA AVTHORIBVS ET VE-

tustis monumentis per Carolum Sigonium virum doctissimum excerpta.

*Habetur impressa Bononiæ in Officio eiusdem sancti viri, ab illu-
strijs. Cardinali Gabriele Paleoto Bononien. Episcopo
restituto, & ad me humanissimè ab eodem
Cardinali transmissa.*

4. Octobris.
Cap. 1.
S. Petronij
pater, præ-
fectus præ-
torio.

S. Petronij
eruditio &
pietas.

ETRONIVS, Bononiæ Episcopus, patre natus est Pe-
tronio, ciue Constantinopolitano, viro clarissimo, & ho-
mine literarum disciplinis egregiè erudito. Nam cum is
præfecturam prætorij gessit, quæ dignitas apud Imperato-
res amplissima fuit, tum librum de Episcopi ordinatione
conscripsit, plenum doctrinæ & Christianæ pietatis. Hic
igitur vt Græcè & Latinè doctus erat, sic filium Petroni-
um erudiendum, Christianisq; moribus imprimis, atque
optimarum artium doctrina instituendum curauit. Itaque
puer breuè in magna rerum cognitione progressus, in
sanctè viuendi institutis ita profecit, vt frequenti ciuium
sermone, eius sanctitas celebraretur. Spiritu enim Dei ductus, cum rei omnis initium
ab oratione fieri oportere intelligeret, nihil aggredi solebat, nisi primò ecclesiam in-
gressus, sanctioribus precibus rei agendæ auxilium à Deo imploraret, ad eum vnus
referens cogitationes, actiones, & studia sua.

Cap. 2.

Confirmata iam ætate, ardore quodam Christianæ religionis vehementius inflam-
matus, monachorum imprimis amore flagrauit, quorum eo tempore disciplina erat
in Aegypti solitudinibus quàm florētissima. Quare, etsi quæcunq; illi piè religioseque
agerent, ab alijs ipse cognorat: tamen cum ad instituti sui rationem non satis esse pu-
taret ea auribus percepisse, oculis perlustranda existimauit tum loca, tum cætera
omnia, quæ studiosè audierat. Itaque in Aegyptum venit, vbi in intimam eremum
penetrans, singulorū colloquio vti non desinit, quoad planè cognouit sancta eorum
vitæ instituta. Indè domum reuersus, illam disciplinam tam vehementer amauit, vt
literarum monumentis tradiderit monachorum vitas: quas religiose conscriptas, val-
deque probatas iidem monachi amplexi sunt quasi certas quasdam regulas, in qui-
bus maximè eluceret omnis optima monastici instituti sui ratio.

Inuisit Ae-
gypti mona-
chos.

Scribit eo-
rum vitas.

Cap. 3.

Omni igitur cura & cogitatione vir religiosus defixus in sanctissimis Christianæ fi-
dei institutis, quò magis in dies contemplatione accenderetur, Aegypti solitudine
iam peragrata, Hierosolymam peregrinari statuit, vbi peractæ redemptionis nostræ
impressa vestigia Christus reliquit verus Deus & homo. Itaque cum ad eam urbem
venit, totus meditationis studio exardescens, Domini sepulcrum imprimis, & reliqua
illius sacra rerum gestarum monumenta, ac singula loca, quæ absens intima animi
pietate coluerat, præsens veneratus est sanctè & religiose. Cumque omnia tandem
perlustrasset incredibili quodam mentis ardore, quò tamen magis ad contemplatio-
nem fixa in animo illa hærent, singulari etiam diligentia eorum situm ac rationem
notauit. Quamobrè meritò quidem Theodosij minoris, qui tum imperabat, reli-
giosissimi principis gratiam & amorem sibi ita conciliauit, vt is sanctitatis opinione
non minùs authoritatis apud illum obtineret, quàm pater obtinuisset rerum geren-
darum industria.

Hierosoly-
mæ sacra lo-
ca venera-
tur.

Est charus
Theodosio
Imper.

Cap. 4.

Nestorij he-
resis.

Theodosius
cum Romæ
legatū mit-
tit.

Felix Bono-
niæ Episco-
pus moritur

Nam pietate ad Dei religionem attentissimi viri & prudentia cognita, Theodosius
eius opera vti voluit in rei grauißimæ tractatione. Conabatur enim eo tempore Ne-
storius Constantinopolitanus Episcopus, diuinarum literarum studio intemperan-
ter abusus, sanctissimam catholicæ fidei doctrinam violare peruerso dogmate. Eirei
pius princeps Theodosius maturè occurrendum arbitratus, vniuersæ Ecclesiæ pa-
storem & gubernatorem, Pontificem Romanum sibi consulendum existimauit. Ita-
que Petronium, virum sibi probatissimū Romam legatum misit, qui rem cum Ponti-
fice Cælestino diligenter ageret. Factum est autè Dei consilio, vt à quo tēpore is à The-
odosio missus Romam venit, legati quoque adessent, quos, mortuo Felice Bononiæ
Episcopo, qui intus S. Ambrosij Mediolani Episcopi sodalis extiterat, Bononienses
Ponti-

Pontificem rogatum miserant, ut in illius locum successorem sibi Episcopum substitueret.

Paulò autem antè, quàm ij legati Romam aduentassent, diuina voluntate à sancto Petro Apostolo in somnis Caelestinus Pontifex admonitus est, ut quandò Felix Bononia Episcopus è vita hac migrasset, Petronium, qui legatus à Theodosio Imperatore missus, ad Urbem propedièm adfuturus erat, Bononiensibus Episcopum praeferret: cum neminem esse idem affirmaret, qui & Episcopatus munere religiosius perfunderetur, & Bononiensium desiderium sanè iustum expleret. Qua quidem re commotus Pontifex, cum iam Petronius simul & Bononienses adessent, ac sua utrique postulata exposuissent, quæ per quietem acceperit, eis ostendit, atque Perronium idoneum Felicis successorem se dare pronunciauit. De re autem Nestoriana, quam ille Theodosij nomine retulerat, collaudata primùm religiosi illius principis pietate, priuatim ei respondit, se, nè ea pestifera hæresis latius serperet, œcumenicam, ut moris esset, synodum indicturum: quæ synodus Ephesi prior sequenti anno celebrata est frequentibus ducentorum Episcoporum conuentu.

Diuina igitur voluntatis significatione declaratus à Pontifice, Bononia Episcopus Petronius, ut is, qui cerneret Episcopale onus graue esse, neque facile sustineri, nisi singulari quadam diuinarum virtutum præstantia, id primò recusare contendit: at cognita constanti voluntate Pontificis, qui diuinitus delatum ei munus planè repudiari nolebat, illius iussui obtemperauit. Itaque datis, ut Pontifex iusserat, ad Theodosium literis de synodo contra Nestorium Ephesi conuocanda, Bononiam Roma profectus est vnà cum legatis Bononiensibus. Vbi verò ad urbem accessit, effusa omnium ætatum atque ordinum gratulantis ciuitatis multitudine exceptus, basilicam sancti Petri, quæ tum extra urbem sedes Episcopi erat, ingressus, Deo, ut ab inuente ætate instituti sui erat, religiosi precibus gratias egit. Indè ad explendas optimi pastoris partes, & commoda ciuitatis procuranda se contulit.

Quo autem tempore Bononiam venit ad pastorem ecclesiæ suæ sedem, cum hæresis Arrianæ reliquæ nondum prorsus extincta erant, tum nefaria eorum impietate, ac barbarorum simul, qui proximè in Italiam irruerant, immani feritate ecclesiæ multæ euersæ ac prostratæ iacebant. His malis inprimis cum is, zelo domus Dei accensus, sibi occurrendum existimaret, primùm doctrina & sanctæ vitæ officijs ciuitatem instruere, proposito quæ sancti Ambrosij Mediolanensis Episcopi exemplo, fidem Catholicam, Arriana perfidia violatâ, restituere summoperè contendit. Deindè templâ Dei disturbata atque euersa refecit, & alia itè noua, quò maior ad Dei cultum in dies accessio fieret, summo Bononiensium studio ædificauit. Quorum vnum Bartholomæo Apostolo, alterum Marco Euangelistâ, tertium Fabiano & Sebastiano martyribus, quartum Martino, quintum Barbatiano confessoribus, sextum Agathæ, septimum Lucie virginibus & martyribus consecrauit.

Quinetiam templa duo, non longo inter se interuallo disiuncta, magnis rerum diuinarum significationibus dedicauit, vnum Stephano protomartyri, alterum Iohâni Euangelistâ. In hoc, quod in monte, ex tumulo terræ de industria aggesto, construxit, religiosè effinxit môtè Oliueti, vbi Christus Dominus, postquam resurrexit à mortuis, stans, discipulis videntibus, ascendit in cælum. In illo, quod sancto Stephano dicatum, cum ecclesia sanctorum Petri & Pauli, à beato Ambrosio consecrata, coniunxit, diligenter expressit imaginem & montis, vbi in ara Crucis Dominus sanguinem pro generis humani salute effudit, & sepulcri, in quo idem mortuus conditus est. Quæ verò inter hæc duo templa planities loco submissiore intercedit, eius situ celebrem illam, quæ Iosaphat vocatur, vallem representauit.

Vt autem sollicitus pastor gregis sui mères vehementius etiam excitaret ad ardentem Dei charitatem, propositis, quas coleret, sacris imaginibus ad similitudinem eorum locorum, quæ ipse iam præfens Hierosolymis veneratus erat, in ecclesia sancti Stephani hæc sanctè exprimenda atque effingenda curauit: Columnam, ad quam Christus Dominus flagellis est verberatus: Crucem, cui est affixus: Triclinium, in quo idem cum discipulis discubuit: Locum item, quo Petrus Apostolorum princeps, postquam se Christi discipulum esse negauit, peccati sui poenitens secessit: & Cubiculum præterea, in quo Gabriel Angelus, de cælo missus, Deiparam Virginem salutauit. Quæ omnia sanctissimæ religionis monumenta adhuc magna Bononiensis populi pietate coluntur, augustioremq; reddunt ipsam S. Stephani ecclesiâ, quam ille Hierosolymæ nomine

Cap. 5.
Somnium
Caelestini
Papæ.

Prima
Ephesina
Synodus.

Cap. 6.
S. Petroni
us Bononia
Episcopus.

Cap. 7.
Ab Arrianis
euerse ec-
clesiæ.

Eas S. Petro
nius instau-
rat.
Nouas con-
dit.

Cap. 8.

Multa in ijs
representat
loca terræ
sanctæ.

Cap. 9.

Nota de sa-
cris imagi-
nibus.

nomine appellauit, eamque ob causam vicus nunc etiam eidem ecclesie cōiunctus, Hierusalem nominatur.

Cap. 10. Dum autem ecclesia ipsa construitur, mirifici operis in Dei nomine edendi occasio est oblata. Nam faber quidam, non tam viribus corporis, quam ingenio fretus, obnixè columnam marmoream, operis & instrumentis adiuantibus, erigebat: sed funibus, quibus columna tollebat, effractis, ille repentina columnæ ruina oppressus, interiit. Ea re audita, beatus Petronius occurrit, orationeque ad Deum habita, fabrum, qui mortuus iacebat, ad vitam diuinitus reuocauit, omnibus, qui presentes aderant, cum rei admirabilis spectaculo obstupescens, tum Petronij Episcopi sanctitatem certatim inter se collaudantibus.

Hominem
extinctu re-
uocat ad vi-
tam.

Cap. 11. Quinetiam rogatu sanctæ Iulianæ viduæ, ecclesiam sanctis Vitali & Agricola consecrauit, quam exædificandam eo loco pecunia sua curaræ, vbi illi martyres excruciat fuerant. Nè verò quid officij, quod à se proficisci posset, erga populum Bononiensem prætermitteret, Theodosij Imperatoris, cui charissimus erat, & ciuium Bononiensium, quos vnicè in Christo diligebat, auxilio vsus, vrbis ambitum auxit. His igitur operibus perfectis, beatus Petronius Episcopus Constantinopolim reuersus, pro ea, qua multum apud Theodosium valebat, autoritate sacras multas ex ea vrbe alijsque locis reliquias transferendi facultatem impetrauit. Quibus reliquijs, mox demum indè regressus, cum alia Dei templa à se constructa, tum imprimis ipsam S. Stephani ecclesiam, ac sacella ad Cruces quatuor, quas idem exererat, collocata, religiosè pieque ornauit.

Augeat Bo-
noniæ am-
bitum.

Multas in
eâ sacras re-
liquias im-
portat.

Cap. 12. Cum ergo, quod ex literarum sanctæque vitæ studijs iam adolescens Petronius prudenter ac piè conceperat, id Episcopus, tanquam populi sui parens & magister, exemplo vitæ, pietatisque operibus, atque omni pastoralis sollicitudinis officio comprobasset, Ecclesia Bononiensi aliquot annos administrata, mirificè profuit & ciuitatis pierati, & vrbis ornamento. Demum cum in morbum incidisset, quo in dies ingrauescente, obitus sui tempus instare sentiret, clericos ad se suos vocauit, eisque Ecclesiam ac fidem orthodoxam, quam grauissima potuit oratione commendauit. Paulò post cum omnia sacramenta religiosè percepisset, Deum sanctè precatus, Theodosio & Valentiniano Imperatoribus, migravit ad cælum: qui multis etiam post obitum miraculis clarus, vt præcipua à Bononiensibus coleretur religione, promeruit.

E terris in
cælum migrat

Corpus eius
inuenitur,
anno 1141.

Indulgentiæ
per octauas
festi eius
concessa.

Eius corpus in ecclesia S. Stephani sepultum est, quod multis post seculis diuino consilio ciuitati ignotum, Innocentio secundo Pontifice inuentum est, dum sacras reliquias Henricus Episcopus recēseret, quas in ea Ecclesia extare, à maioribus traditum erat. Itaque inuento beati Episcopi Petronij corpore, sancitum est, vt quo die illius obitus, eodem coleretur inuentio, biennij indulgentia in octo sequentes dies concessa. Quam ob causam canonicarum horarum officium, iamindè ab eo tempore in eius honorem sanctè institutum, illis octo diebus piè religioseque perpetuò celebrat Ecclesia Bononiensis.

VITA BEATISSIMI PATRIS FRANCISCI,
AVTHORE S. BONAVENTURA, CARDINALI ET EPI-
scopo Albanensi doctissimo, de qua nos iudicium Aloysij Episcopi,
Singulari pietate & eruditione clarissimi,
huc adscripsimus.

ALOYSIVS EPISCOPVS VERONENSIS, PIO LECTORI.

Alexandri
Halesij de
Bonauentu-
ra dictum.

AM, quæ sequitur, Diui Francisci vitam beatus ille Bonauentura, sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalis & Episcopus Albanensis, Franciscani instituti non solum sectator, verum & instaurator & rector, vir in diuinis scripturis eruditissimus, & vitæ sanctitate conspicuus, de quo præceptor eius Alexander de Hales, dicere solebat; In Bonauentura Adam peccasse non videtur: puro ac simplici stylo descripta, tanta autem rerum copia & sententiarum grauitate refertam, vt totus mundus eius lectione instrui possit, & ad amorem Dei per beati Francisci exemplum instaurari. Ego, vt verum fatear, cum Francisci vitam lego, non solum accendor, sed in eius medi-